

مقایسه تأثیر آموزش خواندن و آموزش سنتی زبان درمانی بر زبان درکی و

بیانی کودکان مبتلا به نشانگان داون

* مهدی دهقان^۱، فریبا یادگاری^۲، طاهره سیما شیرازی^۳، انوشیروان کاظم نژاد^۴

چکیده

هدف: با توجه به اینکه کودکان مبتلا به سندرم داون دارای تأخیر شدید رشد زبانی بوده و به نظر نمی‌رسد که زبان درمانی با تکیه بر مسیر شنوایی - واجی تأثیر مطلوبی در رشد مهارت‌های زبانی این کودکان ایجاد کند، لذا پژوهش حاضر به مقایسه تأثیر آموزش خواندن و آموزش سنتی بر زبان درکی و بیانی کودکان مبتلا به سندرم داون ۴ تا ۱۰ ساله با بهره‌هوشی ۴۰ تا ۶۰ می‌پردازد.

روش بررسی: در این پژوهش شبه تجربی و مداخله‌ای با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس و ساده و بر اساس معیارهای لحاظ‌شده، از کلینیک‌های توانبخشی نوید عصر تهران، رضوان شهریار، احسان کرج و انجمن سندرم داون کرج ۲۰ کودک مبتلا به سندرم داون از میان ۹۶ کودک سندرم داون انتخاب و به صورت تصادفی تعادلی به دو گروه ۱۰ نفره تخصیص یافتند. گروه اول تحت آموزش خواندن از نوع کل خوانی و گروه دوم تحت آموزش سنتی به مدت شش ماه، سه جلسه در هفته و هر جلسه پانزده دقیقه قرار گرفتند. شرایط زبانی هر دو گروه به صورت پیش‌آزمون و پس‌آزمون در زمینه بهره‌های زبانی درکی با استفاده از آزمون رشد زبان فارسی سنجیده شد. داده‌های حاصل با استفاده از آزمون‌های آماری کولموگروف - اسمیرنوف، تی - مستقل و تی - زوجی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: هر دو گروه پیش از آموزش در تمام بهره‌های زبانی اعم از زبان درکی ($P=0/452$)، بیانی ($P=0/1$) و گفتاری ($P=0/428$) شرایط یکسانی داشتند، اما پس از آموزش شرایط زبانی گروه خواندن در هر سه متغیر فوق، یعنی زبان درکی ($P=0/043$)، بیانی ($P<0/001$) و گفتاری ($P<0/001$) نسبت به گروه دیگر به میزان معنی‌داری رشد و پیشرفت بیشتری نشان داد.

نتیجه‌گیری: آموزش خواندن به روش کل خوانی نسبت به آموزش سنتی تأثیر بهتر و بیشتری بر بهره زبان درکی، بیانی و گفتاری کودکان مبتلا به نشانگان داون می‌گذارد. به عبارتی بررسی فنوتیپ رفتاری و شناختی کودکان داون نشان می‌دهد که مسیر بینایی بیشتر از مسیر شنیداری، یادگیری زبان گفتاری را تسهیل می‌کند و می‌توان با رویکرد آموزش استعدادها بهترین نتایج را بدست آورد.

کلیدواژه‌ها: سندرم داون / آموزش خواندن / آموزش سنتی / زبان درکی / زبان بیانی /

زبان گفتاری

- ۱- کارشناس ارشد گفتاردرمانی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- دانشجوی دکترای گفتاردرمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- دکترای آمار زیستی، استاد دانشگاه تربیت مدرس

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۱۰/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۱۰/۲۸

*آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، بلوار دانشجو، بن‌بست کودکان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه گفتار درمانی

تلفن: ۲۲۱۸۰۰۴۳

*E-mail: mehdi.dehghan26@yahoo.com